

HANDLINGSPLAN 2.0

centrumutveckling 2025- 2030

Utifrån visionen för
Kristinehamn kommuns
stadskärna

Kristinehamns
kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	4
Samverkansorganisation	5
Finansiering	6
Visionsbild	7
Samverkan	8
Förvalta det vi har.....	9
Kunskap, kommunikation och omvärld	10
Folkliv, trivsel och stadens karaktär	11
Restauranger och caféer	12
Handel och service.....	13
Konst och kultur.....	14
Arbetsplatser och bostäder	15
Trafik och trafikanter i centrum	16
Fisktorget.....	17
Södra hamngatan.....	18
Wahlundsgården och innergårdar - Kulturkvarteret Vågen	19
Norra och Södra torget.....	20
Kungsgatan - ett oputsat pärlband	21
Entréer och infarter.....	22
Parker och vatten	23

Handlingsplanen

Den reviderade handlingsplanen har tagits fram av en arbetsgrupp bestående av representanter från kommunen (kommunledningsförvaltningen, kulturförvaltningen och tekniska förvaltningen), Näringslivssamverkan i Kristinehamn AB (Närsam), Omtänksamma Kristinehamn (centrumförening). Svenska stadskärnor AB har bistått med processtöd och rådgivning.

Arbetet har redovisats och diskuterats med de fastighetsägare i stadskärnan som varit aktiva i samverkan i centrumgruppen och även med de politiska nämnderna och styrelserna kopplade till centrumgruppen. Under april 2024 genomfördes även en platsvandring och workshop med bred uppslutning från centrumgruppen och från politiska partier som representanter från de olika nämnderna och styrelserna som är kopplade till centrumgruppen. De tillägg i form av förslag på åtgärder som kom fram under platsvandring/workshop har också utgjort underlag för denna revidering.

Foto: FaysVision

INLEDNING

Centrumutveckling handlar om att kontinuerligt och i samverkan arbeta för att lyfta Kristinehamns stadskärna på olika sätt. Handlingsplanen är ett styrdokument som redogör för åtgärder och ansvar med syftet att förverkliga visionen för Kristinehamns kommuns stadskärna. Den första versionen av handlingsplanen togs fram 2019 och sedan dess har många av de åtgärder som bygger på visionen hunnit genomföras och därför har en revidering genomförts och processats under 2024. Tanken med handlingsplan 2.0 för centrumutvecklingen 2025-2030 är att den ska fungera som ett levande dokument där åtgärder prioriteras och preciseras från år till år och årlig uppföljning och återrapportering sker i nämnder och styrelser som är knutna till Centrumgruppen.

Visionen för Kristinehamns kommuns stadskärna antogs av kommunfullmäktige den 2018-01-25 och syftar främst till att vara ett samlat dokument som beskriver viljeinriktningen för den fortsatta utvecklingen av stadskärnan. Den ska också utgöra en grund för fortsatt samverkan, offentliga och privata aktörer emellan.

Handlingsplanen är tänkt som ett underlag för berörda parter verksamhetsplanering fram till 2030, som är visionens målår. Åtgärderna består av både mindre och större åtaganden och ansvaret för genomförande och finansiering faller på olika samverkansparter beroende på åtgärd. I processen har vi nu lyft bort tidigare redan genomförda åtgärder, behållit en del samt fyllt på med nya åtgärder.

TRYGGHET
Tillgänglighet

VISION
för Kristinehamns kommuns stadskärna

Den här visionen är ett framtidsåttåg som beskriver viljeinriktningen, riktningerna och utmaningarna för stadskärnan 2025-2030. Visionen ska vara vägledande och styrande för planeringen och utvecklingen av stadskärnan.

MÖTESPLATSER
FOLKLIV
Inkludering

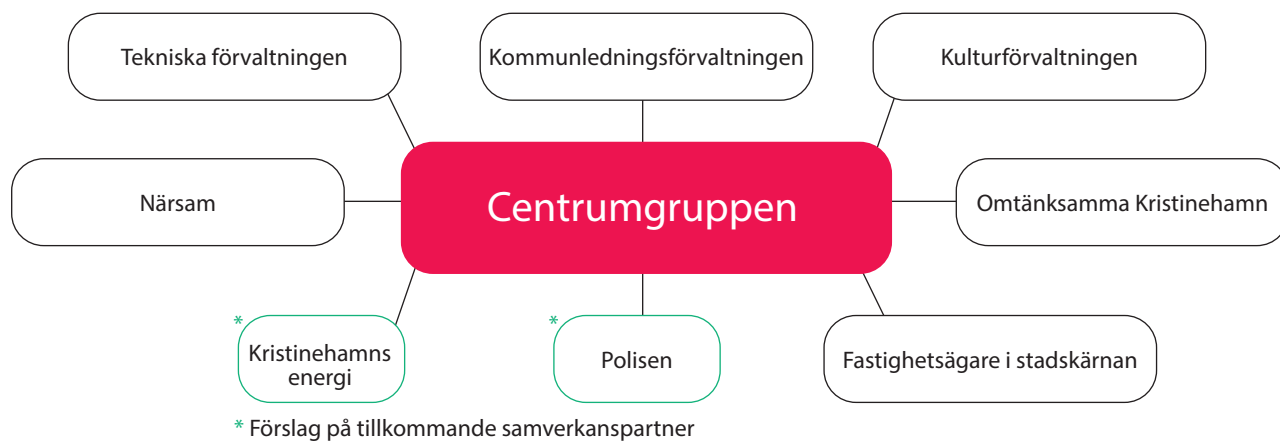
UTBUD
Trivsel

Kristinehamns kommun

Ur visionen kommer bilden över stadskärnan - där staketgatorna ramar in, parkstråket längs med Varnan inringat i grönt samt det kommersiella handelsstråket i orange mittenparti mellan Norrtull och Södertull. Illustrationer av Mattias Käll

Samverkansorganisation

Handlingsplanen redogör för olika åtgärder och ansvar. Grundstrukturen för samverkan har funnits sedan visionen antogs 2018 och centrumgruppen bildades, men sedan har formen vidareutvecklats. I handlingsplan 2.0 tydliggör vi nedan strukturen och mandatet. Centrumgruppen är benämningen på den samverkansgrupp som träffas 3 gånger per år med en representation från respektive samverkanspart (se bild nedan).

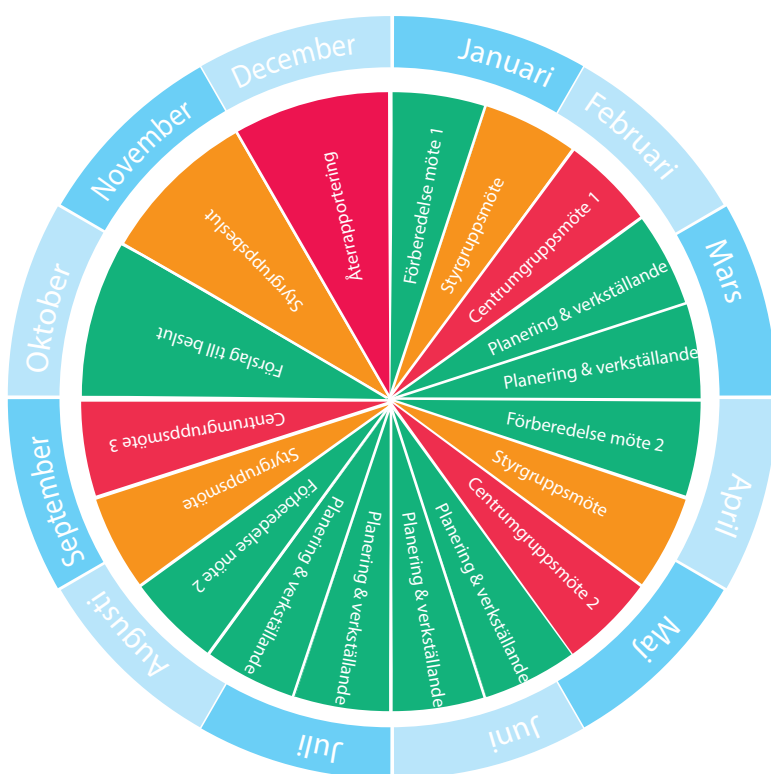
Ansaret för åtgärderna fördelas sedan på de olika parterna i samverkan.

Arbetsgrupp
- operativ grupp som ses regelbundet 1 gång/månad och tar fram förslag till beslut samt verkställer beslut.

Styrgrupp
- beslutandeorgan som består av kommunala chefer som ses inför beslut och inför centrumgruppsmöten.

Nämnder/styrelser
- de som är ytterst ansvariga för handlingsplanens åtgärder och får återrapportering av centrumgruppens representanter i slutet på varje år och kan komma med inspel på nästkommande års inriktning.

Tänkt arbetsgång årshjul:

Kommentarer:

FINANSIERING

Handlingsplanen består av flera olika typer av åtgärder, både driftåtgärder som rena investeringar. Rena driftåtgärderna kan vara svåra att i förväg kostnadsberäkna, vilket gör att de i vissa fall tas inom respektive nämnds ”rambudget” eller ”utökad rambudget”. Tanken är då att ansvarig part ska säkerställa i sin respektive planering och budgetering att åtgärden ska utföras inom det år som beslutas av styrgruppen.

För att kunna agera snabbt på de behov som uppstår ibland i stadskärnan har kommunen infört en årlig investeringspott och driftpott. Potterna ska användas i enlighet med handlingsplanens årliga prioriterade åtgärder och ska arbetas fram årligen enligt årshjulet.

Återrapportering till respektive nämnd ska ske som en slags årsredovisning där styrningen kan komma in från politiskt håll som en inriktning inför nästkommande år. Respektive part ansvarar för att redovisa gruppens arbete till respektive styrelse/nämnd eller motsvarande.

Vi siktar på att lämna in en ansökan om att bli årets stadskärna 2030. Som medlem i Svenska stadskärnor har Kristinehamns kommun sökt Quality Mark, vilket är en kvalitetsmärkning för samverkansorganisationer som har ambitioner i stadskärnan. Med en godkänd QM-certifiering i ryggen har vi goda möjligheter till samverkan och ett gott utvecklingsarbete och det är också första steget i en ansökan till Årets stadskärna.

Foto: Pär Englund

VISIONSBILDEN ÖVER STADSKÄRNAN

Den övergripande visionsbilden för Kristinehamns stadskärna beskriver vår viljeinriktning. Stadskärnan avgränsas av Staketgatorna. Kungsgatan med sina butiker och affärshus är stadskärnans kommersiella centrum och tillsammans med sidogatorna utgör dessa den inre rödfärgade markeringen. Längs Varnan löper ett grönt parkstråk kantat av äldre bebyggelse. Tillsammans med kulturkvarteret Vägen utgör detta den gröna markeringen. Dessa korslagda stråk stärker varandra, utgör hjärtat av visionen och knyter samman stadskärnan vid torget. Med hjälp av stadsparken, parkbron och upprustningen av torgen förstärktes en öst-västlig axel genom stadskärnan som stärker kopplingarna mellan stadskärnan, Broängens handelsområde samt Gästhamnen/Sannaområdet och skärgården/Välösundet. Vi ser också att stråket mellan resecentrum och stadskärnan behöver stärkas framåt.

SAMVERKAN

Samverkan är ett ledord i processen och det skapar möjlighet för de ingående parterna i arbetet att få förståelse, ett gemensamt intresse och ansvarskänsla för stadsmiljön. Det är också ett bra forum för att sammanföra och utnyttja befintlig kunskap om centrumfrågor. Med samverkan menas samtliga parter som är representerade i centrumgruppen.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Finansiera samverkansorganisationen. - Årlig investeringspott (kommunstyrelse/tekniska/kultur). - Årlig driftpott (kommunstyrelse/tekniska/kultur). - Verksamhetsbidrag till Omtänksamma Kristinehamn	Kommunstyrelsen	
Fortsätta det breda samverkansarbetet med centrumutvecklingsfrågor samt följa upp och rapportera arbetet årligen till nämnder och styrelser.	Centrumgruppen	
Förnya Quality Mark som är en certifiering för samverkansorganisationer vid centrumutvecklingsarbete.	Kommunstyrelsen	
Ta fram en ansökan till Årets Stadskärna.	Kommunstyrelsen	
Vidareutveckla och utforska nya former för samarbete där kommunen, Närsam, Omtänksamma Kristinehamn samt fastighetsägarna deltar i olika konstellationer.	Centrumgruppen	
Centrumgruppens arbete ska kommuniceras på ett meningsfullt sätt.	Centrumgruppen	

FÖRVALTA DET VI HAR

För att nå vårt mål att förverkliga visionen behöver vi arbeta mer med att lägga fokus på förvaltning och vårda det vi har.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Prioriterad driftnivå på skötsel inom stadskärnan.	Tekniska nämnden	
Ta hand om det vi har/förvalta väl (rensa ogräs, städa, laga, måla och reparera).	Tekniska nämnden	
Arbeta tydligare utifrån klottersaneringsrutiner.	Tekniska nämnden	
Laga befintlig belysning. Fasadbelys utvalda byggnader	Fastighetsägarna	
Rusta upp och rengör fasader, markiser och stuprännor, ta bort inaktuella skyltar.	Fastighetsägarna	

Foto: Pär Englund

KUNSKAP, KOMMUNIKATION OCH OMVÄRLD

För att nå vårt mål att förverkliga visionen bör vi fortsätta att samla in kunskap och låta oss inspireras av vår omvärld. Vi ska dela med oss av det vi lärt genom att förbättra kommunikationen utåt.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Fortsätt mäta stadskärnans utveckling genom Cityindex för jämförelsevärden. Fördjupa analysen och arbeta vidare med resultaten.	Närsam	
Fortsätta att åka på studieresor för att gemensamt öka kunskapsnivån kring centrumutvecklingsfrågor.	Centrumgruppen	
Fortsätta att anordna kunskapskvällar med inriktning på centrumutvecklingsfrågor.	Arbetsgruppen	
Öka kommunikationen utåt avseende drifts- och investeringsprojekt i centrum.	Tekniska nämnden	
Inventering och översyn av befintliga kommunala informationsskyltar.	Kommunstyrelsen/ Tekniska nämnden/ kulturnämnden/ Närsam	
Ta fram förslag på informationsskyltar med utbud och innehåll i stadskärnan.	Arbetsgruppen	
Arbeta med att stärka Kristinehamns identitet genom lokala ambassadörer eller åtgärder, t.ex. handla lokalt-kampanjer m.m.	Omtänksamma Kristinehamn/ Närsam	
Lyft fram och tydliggör det centrala handelsstråket i stadskärnan. tex. genom skyltning, belysning m.m.	Tekniska nämnden	

Foto: Pär Englund

FOLKLIV, TRIVSEL OCH STADENS KARAKTÄR

Att skapa förutsättningar för människor att mötas och trivas i centrum är ett av våra viktigaste uppdrag. Stadskärnan är en del av destinationen Kristinehamn och attraktivitet skapar tillväxt. För att få människor att vilja vistas här måste vi öka trivseln och skapa målpunkter.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Öka trygghet och säkerhet i centrumsamverkan mellan polis, ordningsvakter och kommunal säkerhetssamordnare.	Kommunstyrelsen	
Utvärdera behovet av offentliga toaletter och säkerställ att behovet uppfylls.	Tekniska nämnden	
Prioritera stadskärnan vid lokalisering av olika kommunala verksamheters aktiviteter.	Kommunala förvaltningar	
Möjliggör och skapa plats för föreningar att ordna evenemang i stadskärnan. (kravställ ett visst engagemang)	Kommunala förvaltningar, Närsam och Omtänksamma Kristinehamn	
Arbeta vidare med tillgängligheten i stadskärnan.	Tekniska nämnden, kommunstyrelsen & fastighetsägarna	
Lyft fram kommunikationsmässigt att stadens karaktär också är den lilla staden med närhet till stadskärnan.	Centrumgruppen	
Prioritera större evenemang till Stadsparken.	Närsam	
Anordna aktiviteter i centrum varje år som lockar besökare till stadskärnan.	Centrumgruppen	
Planera för mötesplatser för olika åldersgrupper.	Tekniska nämnden	

Foto: Pär Englund

RESTAURANGER OCH CAFÉER

Människor har behov av att träffas och när traditionell handel minskar kan restauranger och caféer fylla luckorna i stadskärnan och ett behov av mötesplatser. Därför bör vi utveckla kvällsekonomin med kulturutbud, restauranger och caféer så att stadskärnan lever även efter butikernas stängningsdags.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Förstudie för att utveckla kvälls- och helgekonomin.	Närsam	
Projekt för att utveckla kvälls- och helgekonomin.	Centrumgruppen	
Uppdatera uteserveringriktlinjer	Tekniska nämnden	

Foto: Johan Marshall

HANDEL OCH SERVICE

Handeln i Kristinehamn står, liksom övriga delar av landet, inför utmaningar där grannstäder och e-handel tar större marknadsandelar. Vi vill stödja handlarna i omställningen och verka för en ökad grad av serviceutbud i centrum

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Utveckla samverkan runt etableringsfrågor.	Närsam	
Tänk om och tänk nytt kring lediga lokaler och befintliga verksamheters utvecklingsmöjligheter.	Centrumgruppen	

Visionsbild hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

KONST OCH KULTUR

Konst och kultur i det offentliga rummet bidrar till trivsel och attraktivitet. Vi vill jobba för att Kristinehamn ska fortsätta utvecklas till en konst- och kulturkommun, och stärka kvarteret Vågen som ett kulturkvarter.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Utveckla och stärka konceptet kulturkvarteret Vågen.	Kulturnämnden/ tekniska nämnden	
Verka för mer konst i stadskärnan, såväl konstnärlig utsmyckning som tillfälliga pop-up samt events.	Kulturnämnden	
Offentlig konst och muralmålningar, gärna med kristinehamnsanknytning. Kommunen och fastighetsägare samverkar.	Kulturnämnden & fastighetsägarna	
Se över och vidareutveckla scenutbudet i stadskärnan.	Kulturnämnden & tekniska nämnden	
Utveckla hur vi kommunicerar kring konst & kultur i stadskärnan.	Kulturnämnden	

Foto: Pär Englund

ARBETSPLATSER OCH BOSTÄDER

Centralt belägna arbetsplatser och bostäder ger ett tryggt och levande centrum. Genom att se över obebyggda tomter och kvarter skapar vi förutsättningar för att knyta ihop stadskärnan, öka social trygghet och stärka underlag för handel och service.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Prioritera stadskärnan vid lokalisering och markanvisning av service, arbetsplatser och bostäder för att öka flödet i stadskärnan.	Kommunstyrelsen	

Visionsbild hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

TRAFIK OCH TRAFIKANTER I CENTRUM

Vi vill ha ett trafiksystem som är enkelt att använda för alla som bor i eller besöker staden. Trafikmiljöerna ska successivt förändras till trygga, attraktiva och funktionella transportnät för alla trafikanter. Fokus ska vara; hög tillgänglighet till stadskärnan för fotgängare, cyklister, bilister och kollektivtrafik.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Se över möjligheter och behov av parkering för husbilar och bussar i stadskärnan.	Tekniska nämnden	
Fördjupa bilden av behoven i stadskärnan för gående och cyklister.	Tekniska nämnden	
Utveckling av platsen direkt söder om korsningen Kungsgatan/Nya kyrkogatan (entrémiljö till nya kommunhuset).	Tekniska nämnden	
Lyft fram och tydliggör vägen till stadskärnan från resecentrum via gång- och cykelstråk.	Tekniska nämnden	

Foto: Pär Englund

FISKTORGET

Fisktorget är en strategiskt viktig plats som knyter ihop stadskärnan och kvarteret Vägen med stadsparken och Broängsområdet. Vi vill höja platsens status genom att skapa en vattennära torgmiljö, kantad av historisk bebyggelse.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Genomföra ombyggnation av Fisktorget utifrån gestaltungsprogrammet för Södra hamngatan & fisktorget.	Tekniska nämnden	

Visionsbild Fisktorget hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

SÖDRA HAMNGATAN

Södra Hamngatan utgör kulturkvarteret Vågens norra del. Genom att göra om gaturummet till en flexibel gångfartsyta tillgängliggör vi platsen och tydliggör det blågröna stråket längs Varnan.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Genomföra ombyggnation av Södra Hamngatan utifrån gestaltungsprogrammet Södra hamngatan & Fisktorget.	Tekniska nämnden	

Visionsbild Södra Hamngatan hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

WAHLUNDGÅRDEN OCH INNERGÅRDAR – KULTURKVARTERET VÅGEN

För att stärka konceptet med kvarteret Vågen som stadens kulturella nav vill vi ge området ett lyft med förstärkningar och åtgärder som ger rätt karaktär.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Aktiviteter som lockar människor till kvarteret.	Kulturnämnden/Omtänksamma Kristinehamn/Närsam	
Rusta upp gårdarna inom kvarteret Vågen.	Tekniska nämnden	
Belys Wahlundsgården.	Tekniska nämnden	
Se över villkoren för ateljéerna i kvarteret Vågen och vilka verksamheter som är önskvärda att komplettera med i kulturkvarteret.	Kommunstyrelsen	

Foto: Pär Englund

NORRA OCH SÖDRA TORGET

Kristinehamn har en unik plats mitt i stadskärnan där norra och södra torgens ytor delas av Varnan. Med ombyggnationen av torgen har vi skapat förutsättningar för att knyta ihop torgen, lyfta det blågröna stråket och skapat tillgänglighet till dess fina sollägen vid vattnet med ett trädäck och belysning. Torgytan har fått breda ut sig och återfått en klassisk utformning med gatstensbeläggning.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Vårda fasaderna och se över om belysning av fasaderna kring Norra & Södra torget kan vara möjlig.	Fastighetsägarna	
Renovera Kungsbron och Vågbron	Tekniska nämnden	
Skapa bättre vattenkontakt med byggnation av trädäck öster om Kungsbron.	Tekniska nämnden	

Visionsbild hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

KUNGSGATAN - ETT OPUTSAT PÄRLBAND

Kungsgatan är vårt kommersiella huvudstråk och en viktig mötesplats för besökare till stadskärnan. Vi vill öka attraktiviteten genom att snygga till och rusta upp. Nya, upphöjda entréer och fasadbelysning skapar tillgänglighet och en känsla av omsorg för platsen.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Ta fram en trädvårdsplan för stadskärnan för att kunna jobba långsiktigt med förnygring av träd.	Tekniska nämnden	
Tillgänglighetsanpassa entréer.	Tekniska nämnden/ fastighetsägarna	
Arbeta vidare med att fylla lediga lokaler och när de är tillfälligt tomma arbeta med dekorationer.	Fastighetsägarna	

Visionsbild Kungsgatan hämtad från Visionen för stadskärnan. Illustration Mattias Käll.

ENTRÉER OCH INFARTER

Vi vill att våra infarter på ett tydligt sätt ska leda människor in mot centrum, därför bör alla stråk som leder in utvecklas. Ju närmre stadskärnan, desto mer stadsmässig karaktär i utformning av entréer och trafikkrum. Det ska på ett naturligt sätt kännas att vi rör oss mot stadens hjärta.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Ta fram ett gestaltungsprogram och handlingsplan för stadens entréer.	Kommunstyrelsen/ tekniska nämnden	
Verkställ visionen och utveckla entréer/infarter/skyltning.	Kommunstyrelsen/ tekniska nämnden	
Se över felande länkar i gång- och cykelvägnätet i stadskärnan	Tekniska nämnden	

Foto: Nina Simonen

PARKER OCH VATTEN

Våra parker och blågröna stråk kan stärkas samtidigt som tillgängligheten och tryggheten längs stråken ökar. De blågröna stråken som utgörs av parkkretsorna som omsluter Lötälven och Varnan går att utveckla ytterligare.

Åtgärder	Ansvarig	Genomfört (år)
Stärk de mindre parkernas karaktär längs det blågröna stråket.	Tekniska nämnden	
Fortsätt att utveckla stadsparken.	Tekniska nämnden	

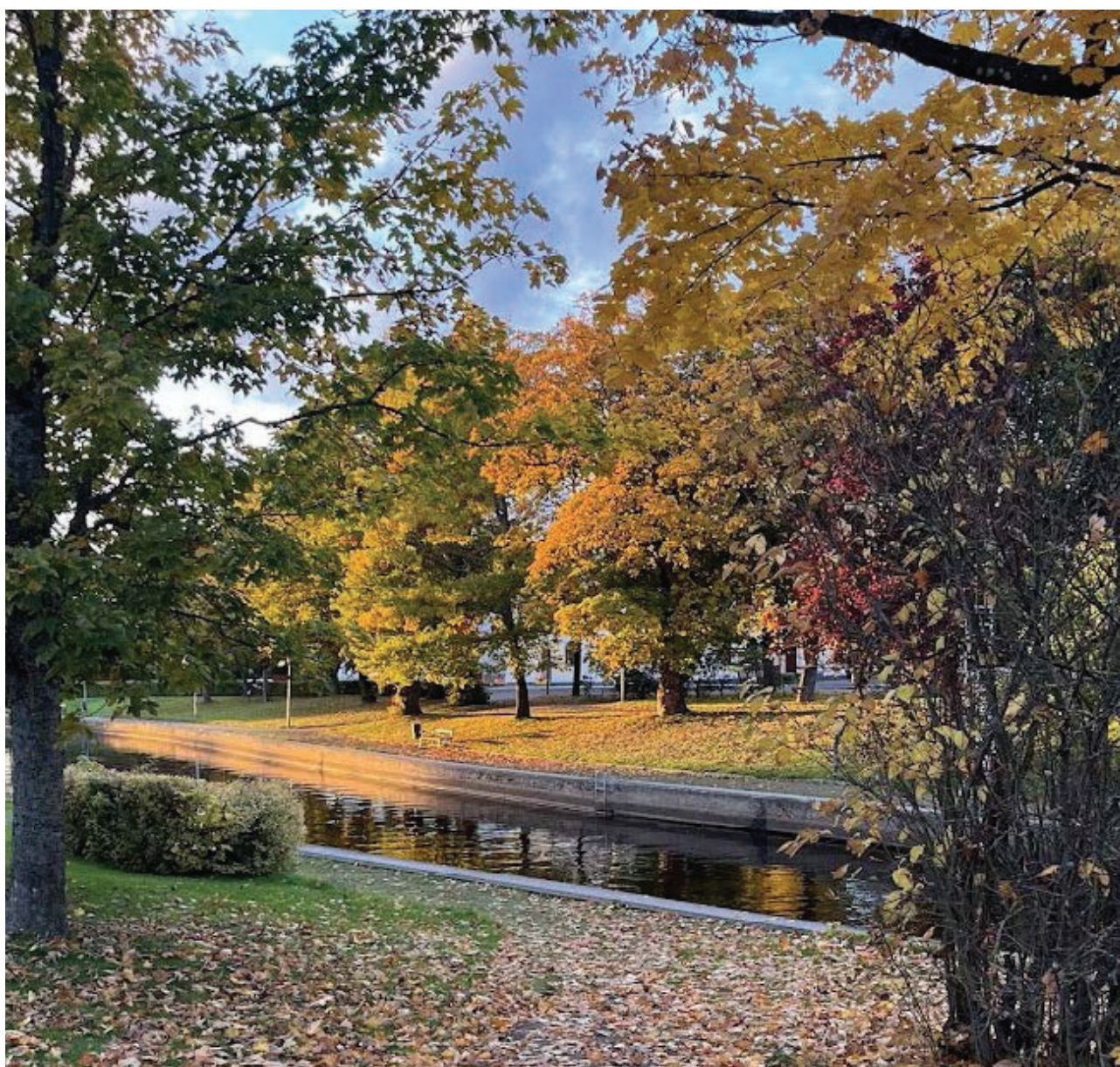

Foto: Hanna Åsander

Kristinehamns kommun

Kungsgatan 30, 681 84 Kristinehamn

Telefon: 0550 858 93 eller 0550 869 15 E-post: kommunen@kristinehamn.se
kristinehamn.se